

Neljapäev, 31. jaanuar 2008

21. väljendab toetust kõikidele demokraatlikele poliitilistele jõududele ja kodanikuühiskonnale, eriti nais- ja üliõpilasuühendustele, kes võitlevad Iraanis vägivalda kasutamata demokraatia ja inimõiguste nimel, hoolimata üha tugevamast represseerimisest;

22. ootab, et Iraani ametivõimud teostaksid oma vastutust eelseisvate parlamendivalimiste kandidaatide sõelumise menetluse osas nii, et tagada vabad ja õiglaselised valimised;

ELi ja Iraani suhted

23. rõhutab, et võimaliku tulevase Iraani ja ELi vahelise koostöö- ja kaubanduslepingu sõlmimine sõltub Iraani inimõiguste olukorra olulisest parandamisest ja Iraani täielikust koostööst IAEAGA ning objektiivsetest tagatistest tema tuumaprogrammi rahumeelse olemuse kohta;

24. võtab teadmiseks Ühendkuningriigi keelatud organisatsioonide apellatsioonikomisjoni 30. novembri 2007. aasta otsuse, milles kutsutakse Ühendkuningriigi siseministrit üles eemaldama Iraani rahva mudžahidlik organisatsioon (PMOI) viivitamatult keelatud organisatsioonide nimekirjast;

25. võtab teadmiseks Euroopa Ühenduste esimese astme kohtu 12. detsembri 2006. aasta otsuse⁽¹⁾;

26. palub komisjonil esitada teatis ELi ja Iraani suhete olukorra ja väljavaadete kohta ning innustab mõlemaid pooli taaslustama inimõiguste dialoogi paralleelselt koostöö- ja kaubanduslepingu läbirääkimistega, mille võiks sõlmida, kui Iraan teeb inimõiguste ja tuumaküsimuse valdkonnas vajalikke edusamme;

27. kutsub komisjoni üles looma Iraanis delegatsiooni, et edendada dialoogi ametivõimude ja kodanikuühiskonnaga ning tihendada kontakte, mis puudutavad eelkõige pagulaste abistamist ja võitlust narkokaubanduse vastu;

*

* *

28. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, ÜVJP kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ÜRO peasekretärile, ÜRO Julgeolekunõukogu eesistujale ja ÜRO Peaassamblee presidendile, ÜRO inimõiguste komisjoni esimehele, Iraani ülemkohtu esimehele ning Iraani Islamivabariigi valitsusele ja parlamendile.

⁽¹⁾ Otsus kohtuasjas T-228/02, EKL 2006, lk II-4665.

Bali kliimamuutuste konverentsi tulemused

P6_TA(2008)0032

Euroopa Parlamendi 31. jaanuari 2008. aasta resolutsioon Bali kliimamuutuse konverentsi (COP 13 ja COP/MOC 3) tulemuste kohta

(2009/C 68 E/03)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste 13. konverentsi (COP 13) ja Kyoto protokollis osaliste koosolekuna toimivat konventsiooniosaliste 3. konverentsi (COP/MOP 3), mis toimusid Indoneesias Balil 3.–15. detsembril 2007. aastal;

— võttes arvesse 17. novembril 2007. aastal Hispaanias Valencias avaldatud valitsustevahelise kliimamuutuse ekspertrühma neljanda hindamisaruande järeldusi;

Neljapäev, 31. jaanuar 2008

- võttes arvesse oma varasemaid kliimamuutust käsitlevaid resolutsioone, eelkõige 15. novembri 2007. aasta resolutsiooni ülemaailmse kliimamuutuse piiramise kohta 2 Celsiuse kraadiga: edasine tegevuskäik Bali kliimamuutuse konverentsiks ja järgnevatiks aastateks (COP 13 ja COP/MOP3) ⁽¹⁾;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 103 lõiget 2,
- A. arvestades, et valitsustevahelise kliimamuutuse ekspertrühma neljandas hindamisaruandes kinnitatakse, et kliimamuutuse üha kiireneva tempo põhjuseks on inimtegevus ja sel on juba tõsised ülemaailmsed tagajärjed;
- B. arvestades, et Balti tegevuskavas toetatakse valitsustevahelise kliimamuutuse ekspertrühma neljanda hindamisaruande järeldusi, et ülemaailmset kliima soojenemist on võimatu eitada ja heitkoguste märkimisväärse vähendamise viivitamine kahandab oluliselt madalama stabiliseerumistaseme saavutamise võimalust ning suurendab karmimate kliimamuutusest tingitud mõjude ohtu;
- C. arvestades, et ülemaailmne keskmine temperatuuri tõus mõjutab juba praegu paljusid maailma piirkondi, ning arvestades, et kõige uuema teadusliku tõendusmaterjali alusel võib oletada, et ELis kokku lepitud pikaajaline eesmärk hoida soojenemine 2 Celsiuse kraadi piires industriaalühiskonna eelse tasemega võrreldes ei pruugi olla piisav, et hoida ära kliimamuutusest tingitud olulisi negatiivseid mõjusid;
- D. arvestades, et kliimamuutus on pikaajaline probleem ning ainult lühiajalistest meetmetest ei piisa positiivsete kliimatiliste mõjude saavutamiseks; arvestades, et kliimasüsteemi jaoks on väga oluline tagada see, et globaalsete heitkoguste haripunkt langeks järgmisse 10–15 aastasse;
- E. arvestades, et tööstusriigid kannavad peamist vastutust kasvuhoonegaaside heitkoguste atmosfääri kuhjumise eest; arvestades, et kõige tugevamini mõjutab ebastabiilsem kliima vaeseimaid riike ja elanikkonda;
- F. arvestades, et heitkoguste vähendamise pikaajalisi sihteesmärke käsitlev ulatuslik rahvusvaheline kokkulepe on hädavajalik, et tagada kindlus investeerida kasvuhoonegaase vähe tekitavatesse tehnoloogiatesse, samuti energiatõhususse ja säästvasse metsamajandusse ning vältida investeerimist heitkoguse vähendamise eesmärkidega kokkusobimatusse energiainfrastruktuuri;
1. tervitab Bali konverentsi osaliste otsust käivitada ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni raames ametlikud läbirääkimised rahvusvahelise kliimaalase kokkuleppe saavutamiseks 2012. aastale järgneva perioodiks eesmärgiga sõlmida kokkulepe ja võtta vastu otsus 2009. aastal Kopenhaagenis toimival raamkonventsiooni osaliste 15. konverentsil;
 2. väljendab rahulolu selle üle, et Bali tegevuskava sisaldab selget ajakava, sätestab kokkuleppe sõlmimise tähtajana 2009. aasta ja nimetab läbirääkimistel käsitletavat põhiküsimused; arvab, et tegevuskava paneb seeläbi läbirääkimiste protsessile tugeva aluse;
 3. kinnitab, et selline kokkulepe peaks välja kasvama ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni ja Kyoto protokollil aluspõhimõtetest ja mehhanismidest, võttes arvesse ühiseid, kuid diferentseeritud kohustusi, ning et see peaks tuginema eespool nimetatud 15. novembri 2007. aasta resolutsiooni lõikes 2 nimetatud elementidele;
 4. loeb Bali tegevuskava üheks peamiseks saavutuseks loobumist jäigast vahetegemisest I lisas loetletud ja seal loetlemata riikide vahel;
 5. rõhutab ELi konstruktiivset ja juhtivat rolli Bali konverentsil, mis aitas oluliselt kaasa läbimurde saavutamisele läbirääkimistel; toetab aktiivse rolli jätkamist eelolevatel läbirääkimistel ja nõuab Euroopa Parlamendi tihedat kaasamist neisse läbirääkimistesse;
 6. tervitab asjaolu, et osalised loevad valitsustevahelise kliimamuutuse ekspertrühma neljandat hindamisaruannet senistest kõige põhjalikumaks ja autoriteetsemaks kliimamuutusele antud hinnanguks, mis annab asjaomastele küsimustele ühtse teadusliku, tehnilise ja sotsiaalmajanduslik perspektiivi, samuti soovitud tugineda kliimamuutust käsitlevate riiklike poliitikate väljatöötamisel sellele teabele;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2007)0537.

Neljapäev, 31. jaanuar 2008

7. kahetseb, et Bali tegevuskavas esitatud kasvuhoonegaaside heitkoguste vajaliku piiramisega seoses ei olnud võimalik ühemõtteliselt osundada teaduslikele tõenditele; väljendab samas heameelt, et Kyoto protokollis osalised tunnustavad vajadust, et tööstusriigid tervikuna vähendaksid 2020. aastaks heitkoguseid 25–40 % võrra 1990. aastaga võrreldes;
8. tuletab meelde, et tööstusriigid, sealhulgas need, kes ei ole veel Kyoto protokollis ratifitseerinud, peavad mängima juhtivat rolli ülemaailmse kliimamuutusega võitlemisel ning kohustuma vähendama oma heitkoguseid vähemalt 30 % võrra aastaks 2020 ning 60–80 % võrra aastaks 2050 (1990. aastaga võrreldes);
9. tervitab enamiku arenguriikide konstruktiivset lähenemist läbirääkimistele ning nende lubadust võtta säästva arengu raames probleemi leevendamiseks siseriiklikul tasandil asjakohaseid meetmeid mõõdetaval, aruandlust võimaldaval ja kontrollitaval viisil, mida toetatakse seda võimaldava tehnoloogia, rahastamise ja suutlikkuse tõstmisega;
10. rõhutab, et jätkusuutlik majandusareng on kõikide arenguriikide õigus; rõhutab, et Euroopa Liit ja muud tööstusriigid peavad arenguriike keskkonناسäästlike tehnoloogiate väljatöötamisel abistama;
11. tuletab meelde, et ülemaailmsete jõupingutuste usaldusväärsus ja tulemuslikkus on saavutatav vaid kõigi osapoolte tugevama, mõõdetava, aruandlust võimaldava ja kontrollitava kohustuste võtmisega;
12. on arvamusel, et õiglase lahenduse leidmine on rahvusvahelise kliimapoliitika edu alus;
13. arvab, et uuendusena Kyoto protokolliga võrreldes peaksid arenguriikide kohustused kajastama nende erinevaid tingimusi, ning kiiresti areneva majandusega riigid peaksid nõustuma heitkoguste piiramisega vastavalt oma arenguastmele, majanduse sektorilisele jaotusele, heitkoguste piiramise võimalustele ning tehnilisele ja finantssuutlikkusele;
14. arvab, et Kyoto protokollis praeguste mehhanismide raames on ruumi uuendustele arenguriikidele ja kiiresti areneva majandusega riikidele seatavate kohustuste ja eesmärkide osas, et ühitada need kohustused iga riigi vajaduste ja suutlikkusega, eeldusel et need on mõõdetavad, aruandlust võimaldavad ja kontrollitavad;
15. tervitab otsust käivitada mitmesuguste poliitiliste lähenemisviiside ja positiivsete stiimulitega seotud metodoloogiliste küsimuste töökava eesmärgiga vähendada arenguriikide metsade hävitamisest ja nende olukorra halvenemisest tingitud heitkoguseid, arvestades tasakaalustatult metsade arvukaid funktsioone ja kasulikku mõju bioloogilisele mitmekesisusele, ökosüsteemi toimimisele ja kohalikele elatusvahenditele; samuti väljendab heameelt, et osalisi ergutatakse toetama suutlikkuse arendamist, andma tehnilist abi ja tegema jõupingutusi, sealhulgas teostama katseprojekte, et tegelda metsade hävitamist ajendavate tegurite ja loodusvarade säästliku kasutamise vajadusega;
16. tervitab kohanemise fondi tulemuslikku ja läbipaistvat juhtimist käsitlevat otsust, millega tagatakse fondi tegevuse alustamine Kyoto protokollis esimese kohustuste perioodi varajases järgus;
17. tervitab otsust käivitada strateegiline programm, et suurendada investeringuid nii tagajärgede leevendamisele kui ka kohanemisele suunatud tehnoloogiate arendamiseks, üleandmiseks ja rakendamiseks arenguriikides, samuti tehnosiirde ekspertrühmale antud ülesannet hinnata rahaliste vahendite kasutamise ja nende kättesaadavuse puudujääke ning takistusi;
18. on arvamusel, et efektiivsemate ja vähem kulukate energiatehnoloogiate uurimine, väljaarendamine ja näitamine peaks olema esmatähtis; kutsus üles valitsuste, tööstuse, teadusringkondade ja kodanikuühiskonna vahelisele tihedale koostööle;

Neljapäev, 31. jaanuar 2008

19. arwab, et järgmisel osaliste konverentsil/kohtumisel Poznańis tuleks keskenduda arenguriikidele ning nõuab seetõttu tõsisid jõupingutusi tõelise edasiminekü saavutamiseks metsade hävitamist tõkestavate ja säästvat metsamajandust soodustavate stiimulite, sealhulgas turupõhiste vahendite, kohanemise rahastamise ning puha tehnoloogiate arenguriikidesse viimise ja sealse kasutamise parandamise osas;

20. nõuab oluliste ja prognoositavate rahastamisvahendite väljatöötamist ELi poliitikate raames, et aidata arenguriike kliimamuutuse tagajärgedega kohanemisel ning kasvuhoonegaaside heitkoguste, metsade hävitamise ja nende olukorra halvenemise vähendamisel; tuletab meelde, et kliimat puudutavate praeguste ja tulevaste rahastamisvahendite tegelikku mõju arenguriikidele on vaja tähelepanelikult ja kriitiliselt jälgida; arwab, et puhta arengu mehhanism tuleks reformida, et kasutada kõiki selle võimalusi kohustuste perioodil 2008–2012;

21. rõhutab ELi arenguabi ja -poliitika „rohelisteks” muutmise tähtsust ja kiireloomulisust ning vajadust vältida nende rakendamisel vastuolusid ELi keskkonna- ja kliimamuutuste poliitikaga; avaldab kahetsust väga aeglase edusammude üle selles valdkonnas ja kutsub ELi juhte üles võtma kliimamuutuse leevendamine ja sellega kohanemine ELi arengukoostööpoliitika keskseks prioriteediks;

22. rõhutab, et tööstusriigid peavad Bali tegevuskava usaldatavuse tagamiseks kiirkorras sõlmima kliimat puudutavad partnerlussuhted suurte kiiresti areneva majandusega riikide, nt Hiina ja Indiaga, et edendada tihedamat koostööd energiapoliitika reformi, suutlikkuse suurendamise, energiatõhususse ja väikese süsiniku heitkogusega tehnoloogiasse investeerimise toetamise valdkonnas;

23. avaldab kahetsust, et ei suudetud lisada selget viidet vajadusele sõlmida lennu- ja meretranspordis kohustuslik heitkoguste vähendamise kokkulepe; märgib, et Bali volitused ei välista kohustuslikke meetmeid lennu- ja meretranspordis; kordab üleskutset lisada ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni egiidi all 2012. aasta järgsetesse kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise rahvusvahelistesse kohustustesse ka lennu- ja meretranspordi heitkogused, sest Rahvusvaheline Tsiviillennundusorganisatsioon ja Rahvusvaheline Mereorganisatsioon ei ole suutnud selle küsimusega tõhusalt tegelda;

24. rõhutab, et oluline on tagada, et kõik rahvusvahelise kaubandusega seotud olulised sektorid on kaastatud kõigi kliima osas võetavates ülemaailmsete kohustustesse ja võrdlusnäitajatesse, et tagada kliimamuutuse osas võetava ülemaailmse eesmärgi saavutamine ja hoida ära konkurentsi moonutamine ülemaailmsel tasandil;

25. nõuab ELi biokütuste poliitika kiiret läbivaatamist, pöörates eelkõige tähelepanu iga biokütuse jätkusuutlikkusele kogu kasutusaja jooksul kasvuhoonegaaside vähendamise seisukohalt; rõhutab, et biokütuste kui ühe energia saamise võimaluse strateegiate väljatöötamisel ja rakendamisel tuleks täies mahus arvestada võimalikke kahjulikke keskkonna-, sotsiaalseid ja majandusmõjusid ning rakendada kaitseabinõusid; kutsub seetõttu komisjoni üles esitama tugevaid normatiive ja selgeid kriteeriume käsitlevad ettepanekud biokütuste tootmise valdkonnas;

26. rõhutab, et Euroopa Parlament ootab komisjoni ning ühise välis- ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja aruannet kliimamuutuste mõju kohta rahvusvahelisele julgeolekule, nagu nõutud Euroopa Ülemkogu 21.–22. juuni 2007. aasta Brüsseli kohtumise eesistuja järeldustes; rõhutab, et erilist rõhku tuleb panna sellistele kesksetele valdkondadele nagu kliimamuutuse tagajärgede leevendamine, sellega kohanemine ning kliimamuutuse küsimuse integreerimine kõigisse poliitikatesse, kuna kliimamuutus võib olla kõige vaesemate riikide destabiliseerimise oluline põhjus;

27. nõuab tulevaste läbirääkimiste kui väljakutse suurusjärgust teadlikuna kliimapoliitika muutmist kõigi ELi riikide välissuhete keskseks osaks ja prioriteediks kolmandate riikide, piirkondlike konventsioonide ja majandusorganisatsioonidega; palub ühtlasi 2008. ja 2009. aasta neljal eesistujariigil (Sloveenia, Prantsusmaa, Tšehhi Vabariik ja Rootsi) hoida Euroopa Parlamenti kursis oma kliimapoliitika alaste eesmärkidega ning esitada koos komisjoniga korrapäraselt läbirääkimiste kulgu käsitlevad aruanded;

Neljapäev, 31. jaanuar 2008

28. nõuab tungivalt, et komisjon uuriks – kuni võrdsed tingimused puuduvad – tööstuse võimalusi suurendada oma majanduslikku potentsiaali innovaatilise kliimasõbraliku tööstuse väljaarendamise abil; nõuab seetõttu, et WTO raames kaalutaks kliimasõbralike toodete tootmist ja eksporti ning uuenduslikku tehnoloogiat soodustavate ajutiste meetmete kasutuselevõtmist;
29. nõuab, et kõik Euroopa Parlamendi asjaomased alalised ja ajutised komisjonid ning delegatsioonid teeksid kliimamuutuse valdkonnas tihedat koostööd, et tagada sidus ja kooskõlastatud lähenemine kõigi poliitikate, nimelt keskkonna-, tööstus-, energia-, transpordi-, põllumajandus-, teadus- ja arenduspoliitika ning eelkõige kaubandus- ja investeerimispoliitika osas, samuti muude kliimamuutuse eesmärkidega seotud algatuste osas; nõuab, et kliimamuutuse küsimused tõstatataks korrapäraselt parlamentidevahelise delegatsiooni tasandil ja Atlandi-ülese seadusandliku dialoogi kontekstis;
30. tunnustab, et ELi läbirääkimiste usaldusväärsus sõltub heitkoguste vähendamise osas tehtavate jõupingutuste edukusest Euroopas ja väikese süsiniku heitkogusega tehnoloogiate väljaarendamisest ning teistesse riikidesse viimise; nõuab seetõttu kõigil tasanditel – kohalikul, riigi ja Euroopa tasandil – poliitikat ja meetmeid, mis tagaksid selle, et EL saavutab 2020. aastaks kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise liidu siseselt vähemalt 30 % võrra 1990. aasta tasemega võrreldes, tingimusel, et muud tööstusriigid võtavad endale samasugused heitkoguste vähendamise kohustused ning majanduslikult rohkem arenenud arengumaad annavad panuse, mis on vastavuses nende kohustuste ja suutlikkusega; tunnustab ELi võetud kohustust – olenemata sellest, kas sõlmitakse ülemaailmne kokkulepe pärast 2012. aastat algava perioodi kohta – vähendada aastaks 2020 kasvuhoonegaaside heitkoguseid vähemalt 20 % võrra 1990. aasta tasemega võrreldes; nõuab poliitikat ja meetmeid, mis toetaksid suuremate kulutuste tegemist kasvuhoonegaaside vähendamisele suunatud uurimis- ja arendustegevusele ning uuendustegevusele nii riikide kui ELi tasandil;
31. kutsub ELi üles kasutama oma mõjuvõimu olulise osalejana rahvusvahelisel areenil ja arengumaailma partnerina, et püstitada rahvusvahelisel tasandil sidusad kliimamuutust puudutavad eesmärgid;
32. rõhutab eelkõige tööstusriikide kui kasvuhoonegaaside peamiste tekitajate ajaloolist vastutust ning kutsub neid sellest tulenevalt üles võtma suuremaid kohustusi, et hoida ära ja piirata võimalikke loodusõnnetusi ja sotsiaalseid rahutusi, mis võivad järgneda siis, kui ülemaailmset kliima soojenemist ei õnnestu piirata;
33. võtab teadmiseks USA valitsuse algatuse kutsuda veel viiel korral kokku maailma suurimad heitkoguste tekitajad; nõuab, et komisjon ja asjaomased liikmesriigid seaksid oma osalemise eeltingimuseks võõrustaja konkreetsed ettepanekud heitkoguste piiramise lühiajaliste sihteesmärkide osas, mis oleksid kooskõlas ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni eesmärkidega; nõuab, et maailma suurimad heitkoguste tekitajad kooskõlastaksid oma jõupingutused tegevusega ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni raames;
34. märgib, et eespool nimetatud osaliste konverents/kohtumine Poznańis toimub üheaegselt Euroopa Ülemkogu kohtumisega; kutsub nõukogu üles muutma Euroopa Ülemkogu kohtumise ajakava, et riigipead ja valitsusjuhid saaksid COP/MOPil osaleda, ja palub tagada, et COP/MOP pälviks valitsuste igakülgse tähelepanu;
35. väljendab veendumust, et ülalnimetatud eesmärkide saavutamiseks on vaja kaasata meedia, kelle roll on otsustava tähtsusega ulatusliku teadlikkuse loomisel elanikkonna hulgas lühiajalises ja keskmises perspektiivis oodatavate kliimamuutuste kohta;
36. usub, et Bali konverentsil maailma eri kohtadest saabunud parlamendiliikmetega toimunud arutelude kohaselt suudab ja peaks Euroopa Parlament mängima olulist rolli alalise parlamentidevahelise kliimamuutuse foorumi koordinaatorina; kutsub sellest tulenevalt parlamendi asjaomaseid organeid üles seda võimalust kaaluma;
37. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni sekretariaadile palvega saata see kõigile lepinguosalistele, kes ei ole ELi liikmed, ja ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooniga seotud vaatlejatele.